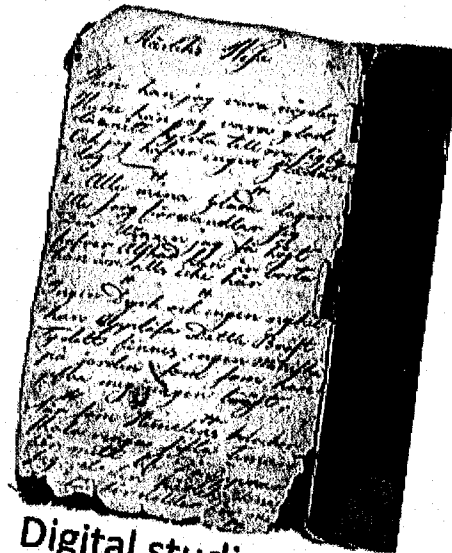

ÅRSREDOVISNING 2021

Länsmuseet Gävleborg
885000-7413

Visningar utomhus

Digital studiecirkel

Elsa och EPA:n

Innehåll

Ännu ett år präglat av pandemin	3
Årsredovisning 2021	5
Länsmuseet Gävleborg	5
Om Länsmuseet Gävleborg	5
Utvecklingsområden.....	6
Utvecklingsområde 1: Kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet.....	6
Utvecklingsområde 2: Tillgång till konst och kultur	7
Utvecklingsområde 3: Öppenhet och demokrati	15
Utvecklingsområde 4: Hållbar attraktivitet	17
Särskilda insatser inom kulturarv och kulturmiljö	21
Särskilda insatser inom bild- och formkonst och slöjd	24
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	26
Verksamhet.....	26
Förändringar i eget kapital.....	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
EGET KAPITAL OCH SKULDER	31
NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH NOTER.....	32
Revisionsberättelse.....	39
Bilaga 1.....	43
Bilaga 2.....	44
Personal 2021	44
Bilaga 3.....	45
Bilaga 4.....	46
Föremål, konstverk, foto och arkivmaterial förvärvade till samlingarna	46
Bilaga 5.....	48
Bilaga 6.....	50

Ännu ett år präglat av pandemin

2021 inleddes med att Länsmuseet var stängt ända fram till sista maj. I stort sett all programverksamhet var inställd och utställningar sköts på framtiden. Under sommarmånaderna återkom besökarna gradvis och när restriktionerna upphörde – första gången – i september ägde en fullkomlig explosion av aktivitet rum. Hörsalen fylldes flera gånger i veckan av program och föreläsningar och besökarantalet steg varje månad, för att nå sin kulmen under december när Erik Olof Wiklund pepparkakshus stod i entrén. Nästan tio tusen personer kom för att beundra det. Sedan kom nya restriktioner strax före jul och all publik verksamhet på plats upphörde. Det blev tyst i museet.

En händelse som allvarligt påverkade hela verksamheten var översvämningen i augusti. Stora delar av museets nedre plan blev vattentäckta och hundratals kvadratmeter golv blev förstörda. Det såg ett tag illa ut för arkivet, men rådiga insatser räddade det från vatten och fukt. Den tillgängliga entrén förblev stängd året ut och konsekvenserna påverkar kraftigt verksamheten in på det nya året.

Men Länsmuseet Gävleborg är inte bara en byggnad i Gävle. Med särskilt pandemirelaterat stöd från Kulturrådet kunde en stor satsning göras på att nå skolor och äldre, både med fysiska besök och digitala möten.

Digitala berättelser och visningar fortsätter att öka sitt tittarantal. Museet kan också stolt konstatera att vi når nya besökargrupper, för en digital besökare är också en museibesökare. Framför allt kan man märka att extremt lokala berättelser röner stor framgång. Elsa och hennes EPA har närmare tvåusen Youtube visningar!

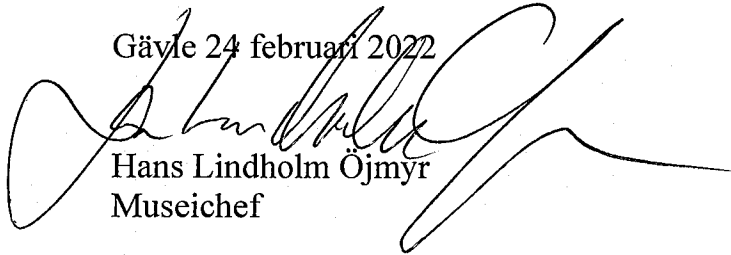
I museets magasin (som otroligt nog inte påverkades så allvarligt av översvämningen) pågick verksamheten som vanligt, dock kan det konstateras att arbetsmiljön inte är hållbar i längden. Byggnaden har flera fuktskador och luftprover visar på relativt höga halter av streptomycel.

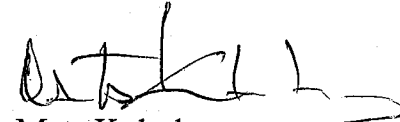
Det byggnadsantikvariska arbetet har varit omfattande. Antalet remisser i lov- och planärenden från kommunerna i länet har ökat under 2021. Ökningen gäller särskilt kommuner som tidigare sällan har kontaktat länsmuseet för rådgivning.

Inom arkeologi pågick flera stora och mindre inventeringar. Det största var Ostkustbanan, där Trafikverket har breddat utredningsområdet. Flera

lämningar efter stenåldersboplatser hittades, med brända ben av säl och fisk, keramik och flisor efter framställning av stenverktyg.

Gävle 24 februari 2022

Hans Lindholm Öjmyr
Museichef

Mats Kolarby
Styrelsens ordförande

Årsredovisning 2021

Länsmuseet Gävleborg

Om Länsmuseet Gävleborg

Länsmuseet Gävleborgs övergripande uppdrag inom museiverksamhet och kulturmiljö samt bild- och formkonst och slöjd beskrivs i bilagan 1 till den regionala kulturplanen.

Första halvåret 2021 dominerades av pandemin. Länsmuseet var stängt för besökare till och med 31 maj och flertalet publika – fysiska - aktiviteter var inställda under hela perioden. Andra delar av verksamheten, främst samlingsförvaltning och kulturmiljöarbete, har pågått som vanligt. Den publika verksamheten öppnade med full fart efter den 19 september, men upphörde åter den 23 (?) december i samband med nya pandemirelaterade restriktioner.

Länsmuseets chef och styrelse ingår i Sveriges största museum/Länsmuseernas samarbetsråd, med ett flertal årliga möten och seminarier. En god del av våren ägnades åt uppföljande samtal och seminarier kring den statliga utredningen Genomlysning av förutsättningar för de regionala museernas verksamhet (Riksantikvarieämbetet).

Riksantikvarieämbetets Genomlysning av förutsättningarna för regionala museernas verksamhet var en omfattande statlig utredning som färdigställdes i januari 2021. Den har lett till omfattande diskussioner inom läns museisektorn. Innehållet presenterades av läns museets chef för Länsmuseets Gävleborg styrelse och Kultur- och kompetensnämnden.

<http://raa.divaportal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1523859&dswid=-2984>

Utvecklingsområden

Utvecklingsområde 1: Kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet

Detta utvecklingsområde innebär att Länsmuseet Gävleborg arbetar med följande:

Mötesplatser

Länsmuseet har under året samverkat med OPTIC Suède konstnårsresidens. Bland annat avslutades residenset med ett artist talk/artist event med residenskonstnären Hugo Hemmi i museet.

Kompetenshöjande insatser och mentorskap

Museet anordnar regelbundet utställningar med samtida konstnärer och samverkar med konstutbildningen vid Bollnäs folkhögskola. Museet samverkar med övriga kulturaktörer med regionalt uppdrag inom konstområdet kring att utveckla mötesplatser och kompetenshöjande insatser för länets kulturskapare.

Museet har undervisat i konsthistoria vid Bollnäs folkhögskolas konstutbildning.

Kulturskapares ekonomiska villkor, ekonomiskt stöd och konstnärlig residensverksamhet

Erbjuda utställningsmöjligheter för samtida konstnärer.

Utställningen *Vi som arbetar med våra kroppar* visades 5 juni – 17 oktober. I en utställning som handlar om kroppsarbetets villkor i nutidens Sverige porträtterar författaren och kulturproducenten Annica Carlsson Bergdahl och fotokonstnären Elisabeth Ohlson 33 arbetare från Kiruna till Malmö. Utställningen öppnade bara ett par dagar efter Länsmuseet långa pandemirelaterade stängning. Vernissagen sändes digitalt och 251 personer deltog i realtid, återigen ett exempel på hur brett ett digitalt evenemang kan nå. Vid årets slut hade mer än 2 100 personer sett vernissagen på Youtube.

I utställningen *Om ett enda liv...?* 23 oktober – 21 november presenterade Sandra Englund resultatet av Kultur Gävleborgs konstnärliga uppdrag med inriktning på nationella minoriteters kultur och språk. Fotografen Jostein Skeidsvolls utställning *För barn och barnsliga* riktade sig särskilt till förskolebarn, med fokus

på det första mötet med museet och konsten. Erik Olof Wiklund skapade ett omtalat pepparkakshus.

Vi som arbetar med våra kroppar, Om ett enda liv...? och pepparkakshuset uppmärksammades i riksmidier, bland annat genom inslag i SVT:s kulturnyheter och programmet Malou efter 10.

I samtliga fall utgick ersättning enligt MU-avtalet.

Utvecklingsområde 2: Tillgång till konst och kultur

Detta utvecklingsområde innebär att Länsmuseet Gävleborg arbetar med följande:

Barn och unga, kulturplanens prioriterade målgrupp

Erbjuda pedagogisk verksamhet i museet för alla utbildningsstadier.

Under första halvåret 2021 skedde ingen pedagogisk verksamhet i museet. I stället producerade museet ett flertal e-lektioner i samarbete med skolor i länet och med stöd ur Kultimeras utvecklingspott. Lektionerna utgår från museets utställningar och samlingar och har fokus på länets historia samt konst. Skolor kan fritt ladda ned lektioner och tillhörande reflektions/frågematerial. Under höstterminen återupptogs den pedagogiska verksamheten i museet.

Erbjuda vandringsutställningar och studiematerial för skolor.

Vandringsutställningen *Ohtsedidh* har visats i Hofors Folkets hus, Ockelbo kyrka, Edsbyns museum, kulturcentrum i Sandviken och Bergsjö bibliotek.

En ny vandringsutställning, *Skogsfinnar*, har premiärvisats på Ersk-Mats i Hassela under sommaren och fortsätter att turnera i länet.

På museets hemsida finns flera olika studiematerial finns fritt tillgängligt för skolor, på teman som nationella minoriteter, historiebruk, världsarv och yttrandefrihet.

Museet har utvecklat en ny pedagogisk modell, *Länsmuseet hälsar på*, där museets pedagoger kommer ut till grundskolan och tillsammans med klassen besöker en kulturlämning/kulturarv, nära skolan. Inför besöken hålls en digital förberedande lektion och efteråt följs besöket upp genom ännu ett digitalt pedagogmöte.

Skolan väljer mellan tre olika teman: skogen, järnet eller bonden. Besök har under hösten bl a genomförts i Sandviken med lektion och stadsvandring på temat järn, och i Ockelbo på temat skog. Verksamheten fortsätter under 2022. (Richard, 2022-02-02)

Erbjuda programaktiviteter som stimulerar barns och ungas eget skapande och som inspirerar barn och vuxna att skapa och upptäcka tillsammans.

Inga skapande programaktiviteter har genomförts under året på grund av pandemin.

Erbjuda utställningsmöjligheter för barn och unga i museet.

Studion är museets utställningsrum för barn och unga. Där ges plats åt skola/förskola/föreningar samt unga konstnärer att skapa sina egna utställningar. Museet bistår med verktyg, affischer, stöd samt informerar på museets hemsida och sociala medier.

Museet öppnade 1 juni efter en längre stängning med anledning av pandemin. I Studion ställde barn och ungdomar från Gävle kulturskola ut. Unga från Rapatac i Gävle och Sandviken gjorde en utställning på temat demokrati/frihet och under hösten visade Kulturskolan Gävle en utställning kring minoriteter. Under okt – nov visades utställningen *Om ett enda liv* av Sandra Englund – en del av hennes treåriga projekt där hon undersöker sitt ursprung och resandefolkets historia. Därefter hängdes coronafiltten upp i Studion och visas där till och med 3 februari 2022.

Länsmuseet Gävleborg medverkar fortsatt i en dialog med fokus på konst och kultur i gymnasieskolan tillsammans med andra kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag. Dialogen ska fokusera på hållbarhet som här definieras som ekonomisk, social och miljömässig, enligt Agenda 2030. Folkteatern Gävleborg ansvarar för samordningen i dialogen.

Inga dialogmöten har hållits under 2021.

Brett kulturutbud genom samverkan

Genom samverkan med övriga kulturaktörer med regionalt uppdrag strävar museet mot en mer mångfacetterad verksamhet där olika konstnärliga uttryck kan mötas. Lokal samverkan är viktig, både för att föra dialog och utbyta kunskap med länets invånare och för att kunna erbjuda verksamhet i hela länet.

Samverka med övriga kulturaktörer med regionalt uppdrag.

Kultur Gävleborg

Länsmuseet ingår i den regionala samverkansgruppen för barnkultur.

VR-upplevelsen av rummen i världsarvsgården Bortom Åa har omarbetats och utökats med nytt innehåll. Med anledning av pandemin har den nya versionen ännu inte kunnat visas i museet.

Museet medverkade i seminariet *Skogstorg: Skog i rörelse* i Wijvalsverk i Ockelbo. Seminariet var en del av Konstfrämjandets interregionala konstprojekt Skogen mellan oss och anordnades av Kultur Gävleborg, Konstfrämjandet Gävleborg och föreningen Konst och Landskap.

Under årets minoritetsvecka samverkade museet med Musik Gävleborg kring två musikarrangemang i museet: en spelning med klezmerbandet Tzeitel och föreställningen Sagolandet/Satumaa med Anna Heikkinen & Längtans kapell.

Länsmuseet har samverkat med Kultur Gävleborg kring tävlingen Årets världsarvsvykort 2021. Insända bidrag från länets skolor ställdes ut i museet.

Hälsinglands museum

Under våren 2021 har Länsmuseet Gävleborg tillsammans med Hälsinglands museum färdigställt boken *Fiskarkapell i Medelpad och Ångermanland* som kommer att ges ut av Härnösands stift hösten 2021.

18 maj, på 300-årsdagen av rysshärjningarna, anordnades det en temadag på Axmar bruk för elever från Bergby där Länsmuseet Gävleborg deltog.

Folkhögskolorna

Västerbergs folkhögskola, Färnebo Folkhögskola, Brunnsviks folkhögskola och Bollnäs folkhögskolas konstutbildning använder

museet regelbundet som resurs i undervisningen, både genom besök på egen hand och tillsammans med museets pedagoger.

Museets pedagoger undervisar i konsthistoria vid Bollnäs folkhögskolas konstutbildning.

Museet har föreläst vid Forsa folkhögskolas guideutbildning vid flera tillfällen under året: om världsarvet och hälsingegårdarnas dekorerade interiörer, om samiska lämningar i Hälsingland samt om att hitta lokalhistoriskt källmaterial.

Samverka med kommunala kulturaktörer.

Flera initierande samtal med samtliga kommuners kulturchefer.

Edsbyns museum

Initiering av kommande utställningar och program 2021 där verk ur Läns museets konstsamling visas och åtföljs av digitala presentationer.

Söderhamns museum

Museet har deltagit i Söderhamns museums satsning på berättarkvällar.

Samverka med civilsamhället.

Läns museet har ett långårigt samarbete med Föreningen Hyttan i Axmar kring utställningar och programaktiviteter.

Samarbete med Holmen-Iggesund för att digitalisera och tillgängliggöra ljudband med bruksminnen inspelade i norra Hälsingland åren 1969-1970.

Samverka interregionalt inom museiområdet.

Läns museet Gävleborg sitter med i styrelsen för föreningen BARK som är en nationell förening för byggnadsantikvarier anställda vid läns museer.

Deltagande i Regionala samrådsgruppen i Uppsala stift

Läns museets chef och styrelse ingår i Sveriges största museum/Läns museernas samarbetsråd, med ett flertal årliga möten och seminarier.

Riksantikvarieämbetets Genomlysning av förutsättningarna för regionala museernas verksamhet var en omfattande statlig utredning som färdigställdes i januari 2021. Den har lett till omfattande diskussioner inom läns museisektorn.

<http://raa.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1523859&dswid=-2984>

Länsmuseet deltar aktivt i det fleråriga interregionala projektet *Framtidens kulturarvspedagogik*, som initierats av Länsmuseet Västernorrland. Museet ingår i en projektgrupp med representanter för åtta regionala museer. Projektet syftar till att främja erfarenhetsutbyte, kunskapsuppbyggnad och utveckling avseende kulturarvspedagogisk verksamhet vid regionala museer i norra Sverige.

Tillgång till kultur och konst i hela länet

Vandringsutställningar, programverksamhet, DigitaltMuseum, webbplatser och sociala medier är de viktigaste instrumenten för att sprida museets verksamhet i hela länet.

Länsmuseet har utvecklat de digitala mötesplatserna, i sociala medier och i en digital studiecirkel.

Avsaknaden av publika fysiska möten har påskyndat den digitala kommunikationen även i år. Länsmuseet har en ny och betydligt mer tillgänglighetsanpassad webbsida fr o m 2021. Innehållet har reducerats och redigerats i syfte att bli så kortfattat och tydligt som möjligt.

En betydande del av Länsmuseets samlingar är digitaliserade och publicerade i Digitalt museum. Hängivna faktasökare letar själva upp webbsidan, men i sociala medier och annan kommunikation försöker museet alltid informera om denna fantastiska resurs.

Digitalt museum är webbsidan av databasen Primus, som används av många svenska museer. Sedan 2021 har Arkiv Gävleborg ett så kallat hängavtal på Länsmuseets licens. Det innebär i praktiken samma funktioner, men med en lägre kostnad för Arkiv Gävleborg. Diskussioner pågick även med Sveriges Fängelsemuseum om samma typ av hängavtal fr o m 2022.

Det är framför allt i sociala medier, Youtube, Facebook och Instagram, som Länsmuseets samlingar, kunskap och andra berättelser från Gävleborg presenteras. Med olika infallsvinklar och ny kontext får föremål och fotografier ett nytt värde och

innehåll som leder besökaren vidare att utforska resten av den digitala samlingen.

Att arbeta med digital media och sociala medier handlar mycket om att både upprepa och variera. Museet hakar på kortvariga lättsamma trender, t ex Wombo men arbetar främst med samlingar och kunskap i syfte att skapa intresse och engagemang. Genom att hela tiden anpassa inläggens utformning och tilltal, arbeta med olika metoder och justeringar, har antalet diskussioner/chattar ökat.

Sociala medier är ett forum där antalet besökare och interaktioner ständigt ökar. Facebook, som är museets största digitala plattform, har sidföljare på ett år (2020-09-02 till 2021-09-02) ökat från 3250 till 3958, totalt 708 nya följare på ett helt år. Instagram har ökat med 122 nya unika följare sedan november 2020 till 2021-09-02 (från 2240 till 2359 st).

Utbildningsradion har gjort en nationell satsning på läns museer och deras berättelser. För Länsmuseet Gävleborg handlar det om 8 filmer med berättelser från Gävleborg, som behandlar länet ur en mängd olika perspektiv som belyser mångfald, historia, handel och nationella minoriteter.

<https://urplay.se/serie/220038-ur-samtiden-lansmuseerna-berattar>

Länsmuseets Gävleborg framgångar med digital kommunikation har uppmärksammats nationellt och presenterades vid ett av Riksantikvarieämbetets seminarier i februari.

https://www.youtube.com/watch?v=aIsc-y795RI&list=PLbR0Jbcts11meuK_GKvIjimpfR_2j92n

Vårda, dokumentera, registrera och digitalisera museets föremåls- och fotosamlingar, för att kunna tillgängliggöra dessa digitalt genom DigitaltMuseum.

En studiecirkel för äldre har hållits i Arbrå och på digital väg. Genom att utgå från digitaliserade fotografier i museets samlingar har museet visat hur man som privatperson kan hjälpa till att skriva historia och påverka vad som sparas till eftervärlden. Med ny kunskap om Digitalt museum och med hjälp av lokalkännedom har de medverkande i studiecirkeln hjälpt till att identifiera hundratals personer och platser som tidigare var anonyma i museets samlingar. Projektet har genomförts i samverkan med Arbrå hembygdsförening.

Sprida kunskap om DigitaltMuseum.

Genom de sociala nätverken Instagram och Facebook har museets samlingar på DigitaltMuseum uppmärksammats. Genom nya infallsvinklar och ny kontext får föremål och fotografier ett nytt värde och innehåll och leder besökaren vidare att utforska resten av den digitala samlingen. Totalt besöktes Digitalt museum 380 500 gånger under året av 137 200 individer.

Hänvisningar till DigitaltMuseum i sociala medier och på webben.

Värt att notera är den relativt nya succén på Instagram med ”gissa föremålet” med mellan 20–40 unika gissningar/kommentarer och stort engagemang från museets digitala följare. Föremålet och bilden är hämtad ur samlingarna via DigitaltMuseum. I videoserien ”Ur fotosamlingen”, där museet animerar och gör bildspel av fotografier ur fotosamlingen sker alltid en direkt hänvisning till DigitaltMuseum, (exempel på succé är Trav i Bollnäs som har en dynamisk räckvidd på 9155 på Facebook) och utöver detta sker normala inlägg med fotografier/föremål i vårt flöde, där även identifikationskoderna är med följt av uppmaningen ”hitta fler bilder på DigitaltMuseum!”.

Sprida kunskap om konst, kulturhistoria och kulturmiljöarbete genom programverksamhet, webb och sociala medier.

På grund av pandemin har kunskapsspridningen till stor del skett genom webb och sociala medier. Till exempel kan nämnas serierna Möt konsten, Ett konstverk, Ur fotosamlingen, Från samlingen, Arkeologi och Kulturmiljö.

Utbildningsradion producerade tillsammans med Länsmuseet åtta filmer med berättelser från Gävleborg.

<https://urplay.se/serie/220038-ur-samtiden-lansmuseerna-berattar>

När restriktionerna lättade under hösten erbjöd museet en föreläsningsserie på temat Historien händer här i samverkan med Gävle kommun och kommunens träffpunkter för seniorer. Föreläsningarna hölls på dagtid och lockade en stor mängd besökare.

Erbjuda vandringsutställningar och programverksamhet i alla länets kommuner.

Vandringsutställningen *Ohtsedidh* är ett resultat av ett flerårigt projekt som innefattar arkeologi och kunskapsuppbyggnad om samisk närvaro i Mellansverige. Projektet har varit ett samarbete mellan Länsmuseet Gävleborg, Dalarnas museum, Västmanlands läns museum, Stiftelsen Gaaltije, sydsamiskt kulturcentrum, samt

Idre sameby. Utställningen har under 2021 visats i Hofors Folkets hus, Ockelbo kyrka, Edsbyns museum, kulturcentrum i Sandviken och Bergsjö bibliotek och fortsätter turnera i ett flertal kommuner i länet under 2022. Utställningen har tilldragit sig stort intresse med flera lokala tidningsreportage och även ett reportage i lokal-tv. När omständigheterna har tillåtit har utställningen även kunnat kompletteras med ett föredrag om sydsamer.

En ny vandringsutställning, *Skogsfinnar*, har premiärvisats på Ersk-Mats i Hassela under sommaren och kommer sedan att fortsätta turnera i länet.

Till Axmar bruk producerade Länsmuseet Gävleborg sommar- och jubileumsutställningen *Nedslag i brukets historia 350 år* och deltog även i en familjedag under sommaren.

I september under Kulturarvsdagen hölls visningar för allmänheten av gravfälten i Sörby, Årsunda, och Järvsta i Gävle.

Museet har deltagit i Söderhamns museums satsning på berättarkvällar.

Tillsammans med Edsbyns museum planerades inför kommande utställningar och program i Edsbyn 2021. Konstverk ur Länsmuseets konstsamling visas från och med hösten 2021 i små miniutställningar och åtföljs av digitala presentationer.

Tillhandahålla underlag för uppdatering av Riksantikvarieämbetets digitala fornlämningsregister.

Arkeologerna fortsätter sitt arbete med att nyregistrera och kvalitetsgranska fornlämningar på uppdrag av länsstyrelsen. Lämningarna registreras i Riksantikvarieämbetets digitala Kulturmiljöregister, som är tillgängligt via <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Länsmuseet Gävleborg analyserar och summerar vidare hur Corona-pandemin påverkar verksamhet, konst- och kulturupplevelser samt det konstnärliga utövandet. Länsmuseet Gävleborg tar tillvara och sprider goda idéer. Hälsinglands museum och Kultur Gävleborg samordnar ett gemensamt idéforum.

Kultimera, samlingsnamn för regional kulturgaranti för förskoleklass och grundskola

Länsmuseet Gävleborg bidrar till arbetet med Kultimera genom att:

- *aktivt delta i utvecklingsarbetet genom att utse en representant till arbetsgruppen*
- *hålla utbud, information och kontaktuppgifter uppdaterade på den digitala plattformen för regionalt utbud för barn och unga som tagits fram av Region Gävleborg (www.kultimera.se)*
- *tillsammans med de andra kulturaktörerna med regionalt uppdrag fortsätta att implementera en ny form och innehåll för en gemensam, breddad utbudspresentation*

Utvecklingsområde 3: Öppenhet och demokrati

Detta utvecklingsområde innebär att Länsmuseet Gävleborg arbetar med följande:

Museet strävar efter att levandegöra och bearbeta demokratins grundfrågor i sitt arbete. I det pedagogiska arbetet med barn och unga läggs särskild vikt vid detta.

När det gäller mångfald och likabehandling arbetar museet långsiktigt med barn och unga med neuropsykiatriska funktionshinder och/eller önskan om bättre psykiskt mående. I arbetet med nationella minoriteter sker en fördjupad kunskapsuppbyggnad kring samernas och skogsfinnarnas historia i länet.

Utställningen *Fira demokratin*, producerad av Sveriges riksdag "invigdes" digitalt den 9 april av riksdagens talman Andreas Norlén och visades till och med den 22 augusti. (Museet var vid denna tid stängt pga. pandemin.)

Länsmuseet medverkade även vid talmannens digitala länsbesök den 9 april, där samtal bland annat fördes om museets roll i arbetet för en förstärkt och fördjupad demokrati.

Länsmuseet har samverkat med Länsstyrelsen Gävleborg i arbetet med planering av demokratidagarna 15-19 september. Under demokratidagarna visade Länsmuseet den egenproducerade utställningen *Gävleborgskvinnor i rösträttskamp och politik* och

bidrog även med tre föreläsningar om Ellen Hagen, Kerstin Hesselgren och Klara Lindh.

Samråd, inflytande och transparens

Tydlig och transparent kommunikation via hemsida och sociala medier.

Länsmuseet har en ny och betydligt mer tillgänglighetsanpassad webbsida fr o m 2021. Innehållet har reducerats och redigerats.

I sociala medier kan särskilt lyftas fram "En berättelse från Gävleborg" som använder sig av mikrohistoria, en berättelse, en person eller händelse. Det visar sig att de når många i närheten av platsen, t ex filmen om kastrullfabriken i Ockelbo, digitala närbesökare som tar del av länets kulturhistoria.

Mångfald och likabehandling

Erbjuda pedagogiska aktiviteter för nyanlända elever.

Utforska och kommunicera länets konst- och kulturhistoria ur ett pluralistiskt perspektiv.

Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Länsmuseet Gävleborg utser en gemensam representant till Region Gävleborgs samverkansgrupp för frågor om funktionsnedsättning vid de tillfällen när kultur- och konstfrågor diskuteras.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk

Fortsatt fördjupning kring samernas och skogsfinnarnas historia i länet.

Vandringsutställningen Ohtsedidh har visats i Hofors Folkets hus, Ockelbo kyrka, Edsbyns museum, kulturcentrum i Sandviken och Bergsjö bibliotek.

Vid seminariet *Skogstorg: Skog i rörelse* i Ockelbo medverkade museet med en presentation av den samiska historien i Gävleborg under rubriken Spåren av den andre.

Under minoritetsveckan uppträdde Anna Heikkinen och Längtans kapell med föreställningen Sagolandet/Satumaa. Föreställningen handlar om sökandet efter historia och rötter, en sverigefinsk identitet och ett förlorat språk. Ett annat musikarrangemang under veckan var gruppen Tzeitel som spelade klezmermusik.

Initierande samtal med Judiska museet om det judiska kulturarvet i Gävleborg.

Fortsatt samverkan med romer kring de romska kulturarven.

Länsmuseet har lånat ut ett öronsmycke i silver skapat av Rosa Taikon till Hälsinglands museums utställning om Rosa Taikons konstnärskap.

Bildning och yttrandefrihet

Erbjuda vandringsutställningar och programverksamhet i alla länets kommuner.

Interkulturell dialog

Erbjuda pedagogiska aktiviteter för nyanlända elever.

Utvecklingsområde 4: Hållbar attraktivitet

Detta utvecklingsområde innebär att Länsmuseet Gävleborg arbetar med följande:

Museet verkar för att länets kulturmiljöer ska tas till vara som en källa till kunskap och upplevelse. Inte minst är den bebyggda miljön utsatt för ett stort förändringstryck, både i tätorter och på landsbygd. En viktig uppgift för museets kulturmiljöarbete är därför att stödja och inspirera till

bevarande av den befintliga bebyggelsens karaktärsdrag. Inom arkeologin finns behov av forskningsundersökningar för att fördjupa kunskapen om länets historia.

Ett återkommande uppdrag för Länsmuseet Gävleborg är att fungera som remissinstans till kommuner och andra myndigheter avseende ärenden inom kulturmiljövård. Under året har byggnadsantikvarierna utfört byggnadsinventering i två etapper i Forsbacka och Sättra, ett uppdrag från Samhällsbyggnad, Gävle kommun. Syftet är att precisera värdebärare och kategorisera respektive byggnad mot lagparagrafer i Plan och Bygglagens 8:e kapitel. Utifrån detta skapas goda förutsättningar för Samhällsbyggnad att arbeta fram detaljplaner som skyddar byggnads- och kulturvärdena i områdena.

Antalet remisser i lov- och planärenden som museet får från kommunerna i länet har ökat under 2021. Ökningen gäller särskilt kommuner som tidigare sällan har kontaktat länsmuseet för rådgivning. Remisserna rör allt från ärenden kring ombyggnader av enskilda fastigheter till planärenden som rör stora exploateringar. En rad remisser har rört uppsättning av solcellsanläggningar på äldre byggnader. En omfattande remiss som kulturmiljöavdelningen yttrade sig om under året var Eystrasalt, en havsbaserad vindkraftspark omfattande 286 vindkraftverk i Bottenhavet. Om parken byggs kan den komma att synas från vissa kustområden i Hudiksvalls, Nordanstigs och Sundsvalls kommuner.

En viktig uppgift för museets arkeologer och byggnadsantikvarier är att kontinuerligt ge råd via e-post, telefon och vid besök till privatpersoner, föreningar, församlingar, skogsbolag och företag angående fornlämningar, byggnadsvård och bebyggelsehistoria.

Länsmuseet Gävleborg lyfter i olika sammanhang fram värdet av att i första hand bevara äldre byggnader och byggnadsdelar framför rivning och ovarsamma ombyggnader. Förutom vinsten av att våra kulturvärden på så vis bevaras så försöker museet alltmer knyta miljöaspekter till förhållningsättet. Det görs bland annat genom att hänvisa till Avfallstrappan/avfallshierarkin - ett EU-direktiv som är antaget i den svenska miljöbalken och som styr hur vårt avfall ska tas om hand

Länsmuseet publicerar årligen en mängd rapporter som utgör viktiga kunskapsunderlag för såväl samhällsplanering som forskning, totalt gjordes 30 rapporter och ett stort antal pm. Det har även gjorts en artikel om samernas historia till tidskriften Meta (Historiskarkeologisk tidskrift). Under våren 2021 har Länsmuseet

Gävleborg tillsammans med Hälsinglands museum färdigställt boken *Fiskarkapell i Medelpad och Ångermanland* som gavs ut av Härnösands stift hösten 2021. Länsmuseet medverkade i den presentationsfilm som Härnösands stift gjorde till boksläppet.

Länsmuseets arkeologer har både kontinuerliga uppdrag och sådana som sträcker sig över en begränsad period. Arbetet med att nyregistrera och kvalitetsgranska fornlämningar på uppdrag av Länsstyrelsen pågår kontinuerligt. Lämningarna registreras i Riksantikvarieämbetets digitala Kulturmiljöregister, som är tillgängligt via <https://app.raa.se/open/fornsok/>. Under våren 2021 pågick arbetet i Ockelbo och Nordanstigs kommuner. Framför allt var det fåbodar och torp som inventerades, men även andra lämningar.

Ett större uppdrag är Ostkustbanan, där Trafikverket har breddat utredningsområdet. Länsmuseets arkeologer utförde därför under våren tilläggsinventeringar.

Under 2021 har ingen ny arkeologisk undersökning om det samiska kulturarvet ägt rum men registrering, bearbetning och tolkning av tidigare gjorda fynd fortsätter. De arkeologiska undersökningar som Länsmuseets arkeologer har utfört om det samiska kulturarvet utgör en synnerligen väsentlig del inom projektet Ohtsedidh (se 2.). En antologi med forskningsresultat från de tre länen Dalarna, Västmanland och Gävleborg kommer att publiceras hösten 2022.

Länsmuseet har påbörjat ett mindre forskningsprojekt kring Gästriklands enda fornborg som ligger i Hedesunda. Ingen av Gävleborgs 11 fornborgar är undersökta varför undersökningen är mycket viktig och intressant.

Utbildning och forskning

Länsmuseet är en av samarbetsparterna inom projektet Det delade landet vars syfte är att undersöka den etniska och kulturella mångfalden i det för- och tidigmoderna samhället. Studien har sin utgångspunkt i den samiska historien i Syd- och Mellansverige. Projektet drivs av en forskare vid Stockholms universitet.

Under 2021 fortsätter arbetet med att lokalisera och registrera samiska lämningar i länet.

Länsmuseerna norr om Dalälven är samlade i kunskapsnätverket Museer i norr. Aktuella frågor inom forskning, kulturmiljö och

pedagogik presenteras och diskuteras på seminarier. Länsmuseet har deltagit med presentationer och moderering.

Riksantikvarieämbetet har under pandemin ansvarat för ett flertal nationella webinarier. Länsmuseets Gävleborg framgångar med digital kommunikation var anledning till ett enskilt seminarium om detta.

Länsmuseet har under året hållit föreläsningar vid Konsthögskolans arkitekturskola, University of Edinburgh och Capellagården.

Miljöperspektiv

Stödja och inspirera till bevarande av befintlig bebyggelse framför rivning och ombyggnad.

Länsmuseet Gävleborg försöker alltid lyfta fram värdet av att i första hand bevara befintliga äldre byggnader och byggnadsdelar i stället för rivning och ovarsamma ombyggnader. Förutom vinsten i att våra kulturvärden på så vis bevaras så försöker museet alltmer knyta miljöaspekter till förhållningsättet. Det görs bland annat genom att hänvisa till Avfallstrappan/avfallshierarkin - ett EU-direktiv som är antaget i den svenska miljöbalken och som styr hur vårt avfall ska tas om hand.

Kulturella och kreativa näringar

Sprida kunskap om regionens mattraditioner och skapa intresse för mat som kulturfenomen.

Länsmuseets första publika evenemang efter återöppnandet den 1 juni var en välbesökt matmarknad i museets trädgård, i samarbete med Slow Food Gästrikland. Evenemanget inleddes med en föreläsning om mattraditioner i hörsalen.

Länets mattraditioner var också temat vid den berättarkväll på Söderhamns museum där Länsmuseet medverkade. Presentationen livesändes och fick stor spridning.

Särskilda insatser inom kulturarv och kulturmiljö

Länsmuseet Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens 2019-2022 utvecklingsområden särskilt att:

bidra till att skapa mötesplatser mellan länets kulturarvsaktörer, arrangörsled och besöksnäring

Samverka med övriga kulturaktörer med regionalt uppdrag kring att erbjuda mötesplatser som är relevanta för de aktuella målgrupperna.

Med anledning av pandemin har mycket av detta arbete inte kunnat genomföras. De digitala mötesplatserna har blivit desto fler och Länsmuseet har kunnat konstatera att intresset är stort.

Sociala medier är ett forum där antalet besökare och interaktioner ständigt ökar. Facebook, som är museets största digitala plattform, har sidföljare på ett år (2020-09-02 till 2021-09-02) ökat från 3250 till 3958, totalt 708 nya följare på ett helt år. Instagram har ökat med 122 nya unika följare sedan november 2020 till 2021-09-02 (från 2240 till 2359 st).

En digital studiecirkel om en visbok i Länsmuseets samlingar testades som metod. Studieförbundet Bilda var samarbetspartner. 8 träffar genomfördes i Zoom och med lärplattformen Learnify. Deltagarna kom från olika delar av landet, i åldersspannet 25-81 år. Cirkeln byggde på gemensamt utforskande av visboken med texttydning, sökningar i visarkiv och som avslutning en egen inspelning i appen Bandlab.

Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Länsmuseet Gävleborg fortsätter arbetet i den gemensamma arkivgruppen för frågor om bland annat digitalt bevarande och tillgängliggörande.

undersöka och ompröva rådande kulturarvsberättelser i samverkan med forskare och professionella kulturskapare

Forskningsundersökningar av samiska lämningar och skogsfinska bosättningar i länet.

Efterbearbetning av 2020 års undersökningar av samiska lämningar i Hälsingland.

vidareutveckla synliggörandet av de nationella minoriteternas kulturarv
Program- och utställningsverksamhet med inriktning på nationella minoriteter.

Fortsatt fördjupning kring samernas och skogsfinnarnas historia i länet.

I UR:s produktion Länsmuseerna berättar lyfter Länsmuseet Gävleborg fram det skogsfinska arvet i två filmer, *Ett skogsfinskt boställe i Alfta* och *Hälsingegården i Fågelsjö*. I *Sockenlappbostället i Järvsö* berättas om den roll sockenlappen hade i socknarna och vad arkeologerna har lärt sig av undersökningarna.

samverka med länets berörda aktörer kring gemensamma satsningar

I början av 2021 tar Hälsinglands museum initiativ att tillsammans med Arkiv Gävleborg, Kultur Gävleborg och Länsmuseet Gävleborg ta fram en aktivitetsplan kopplad till Världsarvet Hälsingegårdar.

Under 2021 fortsätter Kultur Gävleborg att utvärdera och utveckla arbetet med tillgängliggörandet av Världsarvet Hälsingegårdar genom VR (Virtual Reality). Fokus ligger på breddat deltagande genom berättande i nya plattformar och digitala möten. Kultur Gävleborg samverkar med Hälsinglands museum, Länsmuseet Gävleborg och övriga aktörer i länet, nationellt och internationellt.

stödja insatser som förenar bevarande och nyttjande för hållbar utveckling av kulturarv

Remisshantering och rådgivning i kulturmiljöfrågor till kommuner, myndigheter och civilsamhälle.

verka för att länets kulturmiljöer tas tillvara i samhällsutvecklingen som en källa till kunskap och upplevelser för alla

Antalet remisser i lov- och planärenden som museet får från kommunerna i länet har ökat under 2021. Ökningen gäller särskilt kommuner som tidigare sällan har kontaktat länsmuseet för rådgivning. Remisserna rör allt från ärenden kring ombyggnader av enskilda fastigheter till planärenden som rör stora exploateringar.

Inventering av forn- och kulturlämningar.

Dialog med kommunala tjänstepersoner kring länets byggda kulturarv.

tillgängliggöra kulturarv och kulturmiljö för barn och unga

Barn- och familjeaktiviteter med inriktning på kulturarv och kulturmiljö.

Under sommaren deltog länsmuseet i en familjedag på Axmar bruk med bl a visning av sommarutställningen, sagoberättande, gamla lekar och uppvisning av föremål knutna till järnhantering.

stimulera interkulturell dialog

Särskilda insatser inom bild- och formkonst och slöjd

Länsmuseet Gävleborg beaktar utifrån den regionala kulturplanens 2019-2022 utvecklingsområden särskilt att:

skapa mötesplatser för länets aktörer för erfarenhetsutbyte, kompetens-höjande insatser och samverkan

Samverka med övriga kulturaktörer med regionalt uppdrag kring att erbjuda mötesplatser som är relevanta för aktörerna.

stärka professionella kulturskapares villkor och skapa bättre förutsättningar för deras arbete

Kultur Gävleborg arbetar tillsammans med Länsmuseet Gävleborg med en fortsättning på det tematiska residenset och den konstnärliga-bildningsresan-konstprojektet Falnande språk - ur Finnskogen. Målet är att producera särskilda konstverk med viss extern finansiering och en vandringsutställning som ska visas på Länsmuseet Gävleborg under 2022.

Erbjuda utställningsersättning enligt MU-avtalet.

utöka samverkan mellan verksamhetsutveckling inom konst och verksamhetsutveckling inom hemslöjd samt aktörer som arbetar med konst- och slöjdsamlingarna i länet

För att stärka den regionala infrastrukturen kring slöjd samverkar Hälsinglands museum, Kultur Gävleborg och Länsmuseet Gävleborg och driver ett utvecklingsarbete med fokus på utställningskoncept, programverksamhet och försäljningsmöjligheter.

Ej aktuellt under året.

arbeta för att utveckla och sprida konst och slöjd i nya sammanhang och miljöer

Digital förmedling av konst genom livevisningar och videoserierna
Möt konsten och Ett konstverk som delas i sociala medier.

Använda museets textila samlingar som inspirationskälla.

Stimulera eget skapande inom slöjd och konst genom workshops, programverksamhet och utställningar.

Över 1 100 rutor fick vi in till #coronafilten, ett upprop vi gick ut med i mars 2020, efter att pandemin även nått Sverige. Under en helg i november anordnade vi ett SY-LAN för att tillsammans sy ihop rutorna till en enorm filt. Därefter har filtens visats i STUSSION tillsammans med ett urval av de berättelser som vi fick in från hela landet. Coronafiltens och berättelserna kommer att magasineras och arkiveras för att minna om pandemitiden.

identifiera möjligheter och förutsättningar att sätta konst och slöjd i ett internationellt perspektiv genom konstnärliga utbyten och konstnärliga residens i länet

Kultur Gävleborg arbetar tillsammans med Länsmuseet Gävleborg med en fortsättning på det tematiska residenset och den konstnärliga bildningsresan-konstprojektet Fälnande språk - ur Finnskogen. Målet är att producera särskilda konstverk med viss extern finansiering och en vandringsutställning som ska visas på Länsmuseet Gävleborg under 2022.

Projektet pågick inför en utställning våren 2022.

förbättra barns och ungas möjligheter till eget skapande

Erbjuda öppna ateljéer, pedagog- och konstnärsledda workshops, utställningsrum för barn och unga samt en laglig graffitivägg.

På grund av pandemin har Länsmuseet inte kunnat bedriva någon öppen ateljéverksamhet eller konstnärliga workshops under året.

Flera planerade utställningar i Studion fick ställas in under våren. Efter att museet öppnade igen första juni visades Kulturskolan Gävles vårsalong. Unga från Rapatac i Gävle och Sandviken gjorde en utställning på temat demokrati/frihet. Under hösten visade Kulturskolan Gävle en utställning kring minoriteter.

Museet har även visat länets elevers bidrag till teckningstävlingen Årets världsarvsvykort 2021. Vinnare av tävlingen blev årskurs 4 vid Enångers skola.

Länsmuseets graffitivägg har varit flitigt använd under perioden maj-september.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhet

Information om verksamheten

Stiftelsens ändamål är att förvalta stiftelsens samlingar, arkiv, byggnader och depositioner med mera, och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen skall inom Gävleborgs län bedriva och främja kulturminnesvård, såväl på det naturhistoriska området som på det kulturhistoriska området, utställnings-, konstbildnings- och pedagogisk verksamhet samt utveckla och förnya metoder härför.

Stiftelsen Läns museet Gävleborg tillfördes samlingar och byggnad i samband med en permutation 1978. Tillgångarna hade ursprungligen donerats genom gåva av John och Antonie Rettig till Gefle stad. Som en anpassning till stiftelselagen och för att ge en rättvisande bild bokfördes tillförd egendom till ett försiktigt beräknat marknadsvärde omvandlat till 1978 års prisnivå. Samlingarna åsattes ett värde av 10 mnkr och byggnaden ett värde av 3 mnkr. Tillgångarna utgör stiftelsens grundkapital.

Stiftelsens säte är i Gävle.

Flerårsöversikt

	2021	2020	2019	2018
(tkr)				
Soliditet	58,9	62,0	66,4	65,8
Balansomslutning	28 179	25 101	23 388	23 111
Eget kapital	16 594	15 560	15 529	15 209

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Verksamhetsbidraget från Region Gävleborg har år 2021 räknats upp med 2,72 % jämfört med 2020 års nivå, vilket är 0,87% mer jämfört med föregående års uppräknings.

Läns museet Gävleborg inledde år 2021 med ett budgetunderskott och var tvungen att genomföra nedskärningar, både inom personalstyrkan och genom kostnadsbesparingar. För andra året i rad hade coronapandemin en väldigt stor påverkan på museets verksamhet. Museet var stängt från mitten av december 2020 till slutet av maj 2021, vilket ledde till att intäkter från uthyrningen av konferenslokaler, visningar, workshop samt försäljningen i butiken helt uteblev under första 5 månader. Samtidigt minskade kostnaderna inom dessa områden i takt med intäktsbortfallet. Däremot påverkades inte kulturmiljövårdsarbetet speciellt mycket av pandemin. Arkeologer och byggnadsantikvarier fick många

nya uppdrag under året, vilket hade en mycket stor positiv påverkan på museets rörelseresultat.

Med anledning av pandemin bidrog Kulturrådet under året med ett särskilt stöd som fördelades inom kultursamverkansmodellen. Region Gävleborg beslutade tilldela länsmuseum 900 000 kr. Bidraget betalades ut under andra halvåret och var en bidragande orsak till det positiva resultatet då delar av den publika verksamheten fick skjutas fram till 2022.

Värdepappersportföljen hanteras från och med år 2016 genom diskretionär förvaltning. Efter återhämtningen i slutet av 2020 från Coronafallet, fortsatte portföljens värde växa under 2021, vilket har bidragit till det positiva resultatet.

Från och med 1 januari 2021 tillämpar Länsmuseum Gävleborg omsättningsmodellen inklusive direkta bidrag för beräkningen av fördelnings- och avdragsnycklar för ingående moms på de gemensamma kostnaderna.

Stiftelsen Länsmuseum Gävleborgs ekonomi är fortsatt i balans.

Förändringar i eget kapital

	Ändamåls bestämda medel	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2020-01-01	2 953 262	13 000 000	-424 293	15 528 969
Årets resultat			7 898	7 898
Ändamålsbestämt	23 506			23 506
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år				
Eget kapital 2020-12-31	2 976 768	13 000 000	-416 395	15 560 373
Årets resultat			967 777	967 777
Ändamålsbestämt	65 684			65 684
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år				
Eget kapital 2021-12-31	3 042 452	13 000 000	551 382	16 593 834

För Stiftelsen Länsmuseet i Gävleborg ekonomi i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning jämte noter.

Resultaträkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
Verksamhets intäkter			
Verksamhetsbidrag Region Gävleborg		18 845 000	18 346 000
Övriga bidrag	2	5 284 513	4 385 365
Uppdragsintäkter		2 366 579	3 866 176
Övriga intäkter		1 864 841	882 086
Summa verksamhets intäkter		28 360 933	27 479 627
Verksamhets kostnader			
Fastighetskostnader		-4 558 351	-3 772 932
Övriga externa kostnader		-5 890 340	-7 419 989
Personalkostnader	3	-17 002 528	-16 190 944
Avskrivningar	4,5	-204 676	-181 289
Summa verksamhets kostnader		-27 655 895	-27 565 154
Verksamhetsresultat		705 038	-85 527
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar		262 739	94 024
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		0	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-599
Summa finansiella intäkter och kostnader		262 739	93 425
Årets resultat		967 777	7 898

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnad	4	2 850 000	2 880 000
Inventarier och installationer	5	805 827	780 603
Samlingar	6	10 000 000	10 000 000
		<u>13 655 827</u>	<u>13 660 603</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	7	6 732 524	6 531 245
		<u>6 732 524</u>	<u>6 531 245</u>
Summa anläggningstillgångar		20 388 351	20 191 848
Omsättningstillgångar			
<u>Varulager</u>			
Handelsvaror		136 400	148 916
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		1 221 815	1 847 560
Övriga fordringar		0	56 234
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 170 817	1 421 092
Upparbetad men ej fakturerad intäkt		<u>1 744 269</u>	<u>1 355 883</u>
		<u>4 136 901</u>	<u>4 680 769</u>
<u>Kassa och bank</u>		3 517 552	79 022
Summa omsättningstillgångar		7 790 853	4 908 706
Summa tillgångar		28 179 204	25 100 554

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital och fonder			
Ändamålsbestämda medel		3 042 452	2 976 768
Bundet eget kapital		13 000 000	13 000 000
Balanserat resultat		-416 395	-424 293
Årets resultat		967 777	7 898
Summa eget kapital och fonder		<u>16 593 834</u>	<u>15 560 373</u>
 Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit	8	0	212 370
Leverantörsskulder		1 442 723	1 073 718
Övriga kortfristiga skulder		786 277	538 392
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 333 367	3 522 035
Fakturerad men ej upparbetad intäkt		6 023 003	4 193 666
Summa kortfristiga skulder		<u>11 585 370</u>	<u>9 540 181</u>
 Summa eget kapital och skulder		28 179 204	25 100 554

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER OCH NOTER

Stiftelsen Länsmuseet Gävleborg upprättar årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter

Bidrag

Bidrag redovisas i den period som det erhållna bidraget avser.

Uppdragsintäkter

För tjänsteuppdrag till fast pris redovisas de inkomster och utgifter som är hänförliga till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett uppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

För tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Övriga intäkter

Avser intäkter från café- och butiksförsäljning, visningar, programintäkter, depositionsavgifter samt uthyrning av lokaler och parkeringsplatser.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

I byggnadens redovisade värde har offentliga bidrag reducerat anskaffningsvärdet avseende förvärv som är hänförliga till om-, till- och nybyggnation av byggnaden.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Stiftelsens mark har obegränsad

nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad 100 år

Inventarier 5–10 år

Samlingar har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder, och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när Stiftelsen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftelsen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består huvudsakligen av fonder i en värdepappersportfölj som hanteras genom diskretionär förvaltning. Inneheten innehas på lång sikt. Tillgångar redovisas inledningsvis anskaffningsvärde. Därefter redovisas de till anskaffningsvärde med bedömning av om nedskrivningsbehov föreligger.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag bedömer Stiftelsen om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov i någon utav de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående. Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas för värdepappersportföljens värde.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar: Kortfristiga ersättningar i stiftelsen utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och sjukvård. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

NyckeltalsdefinitionerSoliditet

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Not 2 Övriga bidrags fördelning
2021-12-31
2020-12-31

I posten ingår bidrag från:

Lönebidrag Arbetsförmedlingen

971 649

1 122 992

Gästriklandsfonden

1 157 000

900 000

Riksantikvarieämbetet

587 823

644 404

Region Gävleborg

1 563 061

295 000

Länsstyrelsen Gävleborg

588 000

866 066

Gävle kommun

150 000

115 000

Övrigt

266 980

441 903

Summa
5 284 513
4 385 365
Not 3 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader
Medelantal anställda
2021-12-31
2020-12-31

Kvinnor

19

20

Män

8

8

Totalt
27
28
Not 4 Byggnad
2021-12-31
2020-12-31

Ingående anskaffningsvärde

19 143 949

19 143 949

Årets anskaffning

0

0

Erhållna offentliga bidrag

0

0

Utgående ackumulerat anskaffningsvärde
19 143 949
19 143 949

Ingående ackumulerade avskrivningar

-16 263 949

-16 233 949

Årets avskrivningar

-30 000

-30 000

Utgående ackumulerade avskrivningar
-16 293 949
-16 263 949
Utgående restvärde enligt plan
2 850 000
2 880 000

Not 5 Inventarier och installationer	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 477 748	1 874 132
Inköp	199 900	603 616
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	2 677 648	2 477 748
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 697 145	-1 545 856
Årets avskrivningar	-174 676	-151 289
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 871 821	-1 697 145
Utgående restvärde enligt plan	805 827	780 603
Not 6 Samlingar	2021-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	10 000 000	10 000 000
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	10 000 000	10 000 000
Utgående restvärde enligt plan	10 000 000	10 000 000
Not 7 Andra långfristiga värdepapper	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	6 531 245	6 491 999
Tillkommande värdepapper	2 133 407	3 437 935
Avgående värdepapper	-1 932 128	-3 398 689
Utgående anskaffningsvärden	6 732 524	6 531 245
Marknadsvärde aktier och värdepapper	8 153 911	7 315 005
Not 8 Checkräkningskredit	2021-12-31	2020-12-31
Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till	6 000 000	6 000 000

FÖRVALTADE STIFTELSE 2021-01-01 -- 2021-12-31
**Länsmuseets stipendiefond för barn- och ungdomsverksamhet
Dagmar och Philibert Humblas stiftelse**

Förvaltade stiftelsers tillgångar	Not	2021-12-31	2020-12-31
Bank, Stipendiefond		6 202	3 066
Bank, Humblas stiftelse		32 297	0
Fonder, Stipendiefond		64 902	64 902
Fonder, Humblas stiftelse		554 950	554 950
Summa		658 350	622 918

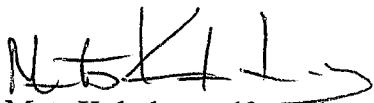
Förvaltade stiftelsers skulder och kapital

Stipendiefonden	1	64 926	64 926
Stipendiefonden, avkastning		6 178	3 042
Humblas stiftelse	1	554 950	554 950
Humblas stiftelse, avkastning	1	32 296	0
Summa		658 350	622 918

Ställda säkerheter
Inga
Inga
Ansvarsförbindelser
Inga
Inga
Not 1 Förändring stiftelsekapitalet

	Ingående balans	anspr.tag. av fond	Avkastn. kapital	Utgående balans
Stipendiefond	67 968		3 136	71 104
Humblas stiftelse	554 950		32 296	587 246
			35	
	622 918		432	658 350

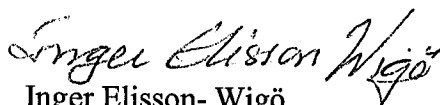
Gävle den 23 februari 2022

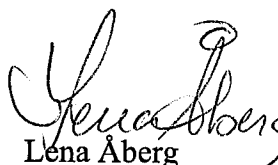
Mats Kolarby, ordförande
Utsedd av Region Gävleborg

Ylva Bandmann, vice ordförande
Utsedd av Region Gävleborg

Inger Elisson-Wigö
Utsedd av Region Gävleborg

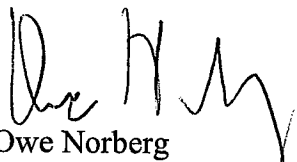
Lena Åberg
Utsedd av Region Gävleborg

Pia Jansson
Utsedd av Region Gävleborg

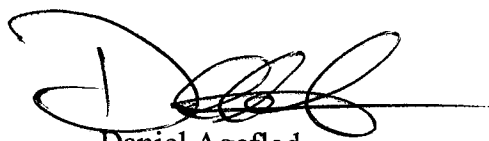
Emmely Hornborg
Utsedd av Gävle Kommun

Owe Norberg
Utsedd av Gästrik-Hälsinge Hembygdsförbund

Min revisionsberättelse har
avgivits 2022-02-24

Min revisionsberättelse har
avgivits 2022-02-24

Daniel Ageflod
Auktoriserad revisor
Er Revision i Gävle AB

Ingrid Jonsson
Förtroendevald revisor
Utsedd av Region Gävleborg

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Länsmuseum i Gävleborgs Län

Org.nr. 885000-7413

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Länsmuseum i Gävleborgs Län för år 2021. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 26-38 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information, (men innefattar inte årsredovisningen och min revisionsberättelse avseende denna)

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktlig utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med stiftelselagen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Länsmuseum i Gävleborgs Län för år 2021.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorers ansvar". Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorers ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen, eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Gävle den 24 februari 2022

Daniel Ageflod

Auktoriserad revisor / Medlem i FAR

**Av Region Gävleborg utsedd revisors revisionsberättelse för
stiftelsen Läns museet Gävleborg år 2021.**

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Mina iakttagelser är att Läns museets Gävleborgs styrelse har utfört sitt uppdrag.

Jag har tagit del av den auktoriserade revisorns granskning och revisionsberättelse och har inget att invända mot denna.

Ingrid Jonsson, Bollnäs den 22/02/23

.....

Revisor

Bilaga 1

STATISTIK 2022

Besöksantal	2020	2020	2019
Besökare i museet	35 088	34 619	64 989
Varav besökare 0-18 år	5 146	6 209	12 241

Programverksamhet kommunvis*

Bollnäs	12	4	3
Gävle	53	23	73
Hofors	3	4	6
Hudiksvall	17	5	6
Ljusdal	46	9	20
Nordanstig	8	2	9
Ockelbo	10	1	4
Ovanåker	5	2	5
Sandviken	12	2	10
Söderhamn	10	2	8
Summa programaktiviteter	176	54	144

Programaktiviteter för barn och unga

Programaktiviteter för barn och unga	12	12	31
--------------------------------------	----	----	----

Antal utställningar kommunvis**

Bollnäs	0	1	0
Gävle	19	24	32
Hofors	1	2	0
Hudiksvall	0	0	1
Ljusdal	0	1	0
Nordanstig	2	0	0
Ockelbo	1	0	0
Ovanåker	1	1	0
Sandviken	1	0	3
Söderhamn	0	0	0
Summa utställningar	25	28	32

Utställningar för barn och unga (0-18)

Utställningar för barn och unga (0-18)	15	17	21
--	----	----	----

Besökare/följare på webb och i sociala medier

Länsmuseets hemsida (sidvisningar)		111 759	137 202
Digitalt museum (objektsvisningar)	267 245	418 250	559 451
Facebook (följare)	3 982	3370	2 817
Facebook (störst räckvidd för enskilt inlägg)	9 148	37 383	
Instagram (följare)	2 561	2245	1 802
Instagram (total räckvidd alla inlägg)		155 187	
Youtube, Vimeo (visningar)	79 474	4362	
Antal deltagare i digitala arrangemang**	30 825	98 314	

* Inklusive arrangemang där Länsmuseet Gävleborg varit medarrangör.

** Som digitala arrangemang räknas digitala visningar, utställningar och andra evenemang som sänds digitalt.

Bilaga 2

Personal 2021

Tillsvidareanställda och visstidsanställda.

Museichef och stab

Lindholm Öjmyr Hans

Bergman Christina

Holst Lisa

Svensson Victoria

Södergren Helene

Högfors Elzbieta

Lars Brink*

Hedén Sofia

Westlund Jonas

museichef

ekonomiadministratör

chefssekreterare

ekonom

IT-samordnare (t om oktober)

museiassistent

medieproducent

arkivarie

medieproducent

Kulturmiljö

Björck Maria

Altner Anders

Frida Löjdström

Blennå Inga

Westrin Kerstin

Olsson Daniel

Olsson Ulrika

avdelningschef

arkeolog, t om april

arkeolog, fr om april

arkeolog

arkeolog

byggnadsantikvarie

byggnadsantikvarie

Publika avdelningen

Broström Ingela

Jönsson Linke Ingela

Olinder Elisabet

Schill Richard

Ullberg Jonas

Zachrisson, David

Österberg Eva

Söderström Hans

avdelningschef

pedagog/intendent

museivärd, pedagog/intendent

pedagog/intendent

museitekniker, t o m september

museitekniker, fr o m november

samordnare kundservice

museitekniker

Samlingar

Börjeson Ann-Christine

Jakobson Tomas

Jeppesen Beatrice

Larsdotter Anna

Påhlman Ann-Christin

Weston Wörn Åsa

Zetterström Maria

Grundvig Bengt

Lindkvist Kristina

avdelningschef

museiassistent

museiassistent

antikvarie

museiassistent

museiassistent

museiassistent

museiassistent

konstintendent

*visstidsanställning

Bilaga 3

TILLFÄLLIGA UTSTÄLLNINGAR 2021

Produktion Länsmuseet Gävleborg om inget annat anges.

Utställningar i museet

- 9/4 – 22/8 Fira demokratin 100 år
- 1/6 – 30/10 Vykort Världsarv Hälsingegårdar
- 5/6 – 17/10 Vi som arbetar med våra kroppar
- 13/11 – 30/1 Tre kvinnliga designpionjärer
- 19/11 – 23/1 För barn och barnsliga
- 28/11 – 27/12 Pepparkakshuset

I Studion

- 8/6 – 4/7 Kulturskolans Gävles Vårsalong
- 20/7 – 29/8 Rapatac Gävle
- 17/9 – 17/10 Gävleborgskvinnor i rösträttskamp och politik
- 23/10 – 21/11 Om ett enda liv
- 22/11 – Coronafiltten

Utställningar i länet

Vandringsutställningen Ohtsedidh har visats i Hofors Folkets hus, Ockelbo kyrka, Edsbyns museum, kulturcentrum i Sandviken och Bergsjö bibliotek.
Utställningen Skogsfinnar har visats på Ersk-Mats i Hassela.
Utställningen Hitförda av krigets stormar har visats på Forsbacka bibliotek.

Bilaga 4

Föremål, konstverk, foto och arkivmaterial förvärvade till samlingarna

Tallrik av flintgods från Gefle Porslin, design Helmer Ringström, dekor "Ring". Gåva av konstituent Kristina Lindkvist 2021-01-30. *GM42687*.

Skulptur i brons, "Hugin och Munin" av Pär Lindblad, Arbrå/Gävle, från 1970-talet. Gåva av Scandic Grans Central Hotell där den stått.

En lykta i keramik från Bo Fajans. Inköp från Tradera, 2021-02-17. *GM42683*.

En samling kokkärl, spislock, broschyrer från Jebo Ockelbo. Gåva från Jebo Ockelbo, 2021-03-01. *GM42738 – GM42742, GM42685* samt en del rekvisitaföremål.

Ett kryddställ i keramik och teak från Bo Fajans. Inköp från Tradera, 2021-05-10. *GM42725*.

En vas "4327/2" från Bo Fajans, och ett par ljusstakar F "Tre hjärtan" från Gefle Porslinsfabrik. Gåva av Barbro Sollbe, 2021-05-11. *GM42726, GM 42727a och GM42727b*.

Ett antal klänningar med tillbehör som tillhört givarens släkting Emma Göransson, givarens mormorsmor, hustru till A H Göransson. Gåva av Eva Welin, Visby, 2021-05-24.

En samling intervjuer på ljudband, inspelade på slutet av 1960-talet om livet på Iggesunds bruk förr. Intervjuerna skedde i samband med att en bok om brukets historia skulle skrivas. Gåva till läns museet från Iggesunds bruk, 2021-06-01.

Väggfat "Albertina", från Bo Fajans. Gåva av Kristina Lindkvist. *GM42730*.

Väggfat, "Kulla", från Bo Fajans. Inköp från Auctionet, 2021-06-17. *GM42731*.

Fat i chamottelera, Bo Fajans 1960. Gåva från Kristina Lindkvist. *GM42732*.

En maskinbroderad näsduk från Gävleutställningen 1901. Gåva av Ulla Nordling Andersson, 2021-07-01. *GM42729*.

42 fotografier (porträtt, papper) och 4 vigsselfotografier. De flesta från fotografer i Gävle. Gåva från Per Arne Larsson, 2021-07-30.

Två minnestallrikar från Gävle: Strömbadets invigning 1960 (Gefle Porslinsfabrik) och byggnader i Gävle 1978–1983 (Gustavsbergs Porslinsfabrik). Gåva av Anders Wallberg, 2021-08-25. *GM42735 – GM42736*.

Porträttmålning av Åke Ericson, Pix-pojken, målad av Anna Ödman. Gåva av Martin Högstedt och Kerstin Hede, 2021-08-27. *GM42737*.

6 keramikföremål, Gefle Porslinsfabrik och Bo Fajans. Gåva 2021 av Kristina Lindkvist, 2021-09-01. *GM42753 – GM42758*.

Konstverk, "Drottningholms slott", målad av Carl Johan Carlsson "Hofmålaren".
Gåva av sonsonen Olle Karlsson, 2021-09-01. *GM42752*.

Sex fotoalbum (visitkortsalbum) samt lösa fotografier med ursprung i Gästrikland.
Tidigare ägare: Anders Nylander. Gåva från Sundsvalls museum, 2021-09-15.
GM42822 – GM42826, GM42860.

Två ljusstakar och ett krus, Gefle Porslinsfabrik. Inköpa på Geflekeramikens
vänners keramikmässa. Säljare Ingemar och Anita Lundgren, 2021-09-25.
GM42759, GM42760, GM42814.

Åtta "Fiskargubbetavlor" målade av August Andersson, Gävle. Inköpta av Sophia
Anderssons fars dödsbo, 2021-12-12.

Spårvagnsbiljetter, två från Gävle Stadstrafik och tre från Gävle Stads Spårvagnar.
Gåva av Christian Hillbom, 2021-11-10.

Bilaga 5

STYRELSEUPPDRAG OCH SAMRÅDSGRUPPER 2021

ABM-gruppen i Gävle	Anki Börjeson, Sofia Hedén
ABM chefsgrupp Gävle	Hans Lindholm Öjmyr, ord. Anki Börjeson ers.
BAF Byggnadsantikvarieföreningen	Daniel Olsson
BARK föreningen för byggnads- antikvarier vid läns museer	Daniel Olsson
Den oberoende kommittén för främjandet av Ljusdals municipal- samhälles framskridande	Daniel Olsson
Föreningen Fängelsemuseet i Gävle	Hans Lindholm Öjmyr
Gruppen för barnkultur inom Gävleborgs län	Ingela Jönsson Linke
Gästrike-Hälsinge hembygdsförbund	Hans Lindholm Öjmyr, ord.
Gästrike-Hälsinge hemslöjdsförbund	Ulrika Olsson
Gävle musei vänner	Hans Lindholm Öjmyr
Geflekeramikens vänner Börjeson	Kristina Lindkvist, Anki
Landsantikvarieföreningen	Hans Lindholm Öjmyr
Ohtsedidh styrgrupp	Maria Björck
Kultimera	Ingela J Linke
Samordningsgruppen för grävärenden i Gävle Kommun april	Anders Altner, t om april Frida Löjdström, fr o m
Samrådsgruppen för kyrkliga kulturminnen i Uppsala stift	Hans Lindholm Öjmyr
Stiftelsen Ecke Hedbergs konstnärhem Tallbo	Hans Lindholm Öjmyr

Stiftelsen Per Erikssons och Hedvig Ulfsparres
donationsfond, Gästriklandsfonden

Hans Lindholm Öjmyr, adj.

Styrgruppen kulturhistoriska skyltar i
Gävle kommun

Ulrika Olsson

Sveriges uppdragsarkeologiska branschorganisation
(valberedning)

Maria Björck

Utvecklingsgrupp för Axmar bruk

Inga Blennå, Richard Schill

Världsarvsrådet, Världsarvet hälsingegårdar

Hans Lindholm Öjmyr, ord.
Ingela Broström och Daniel
Olsson, ers.

Hälsingegårdar, samrådsgruppen om forskning
och kunskapsuppbyggnad

Daniel Olsson

MUSAD

Victoria Svensson,
Christina Bergman

Bilaga 6

KULTURMILJÖ

Större projekt och uppdrag inom arkeologi och byggnadsvård

Skogsbolag och markägare har anlitat Länsmuseet att utföra rådgivning inför skogliga åtgärder vid exempelvis röjning, avverkning och markberedning. Länsmuseet har utfört en utredning öster om södra infarten till Hudiksvall. Kommunen planerar för kommande detaljplanläggning av området och Länsmuseet har kontrollerat eventuell förekomst av okända lämningar, gjort antikvariska bedömningar av redan kända lämningar samt pekat ut lägen som bör utredas noggrannare. Totalt nyregistrerades 21 lämningar, 42 tidigare registrerade lämningar återbesöktes och 13 lägen pekades ut för fördjupad utredning.

Länsmuseet har gjort en kulturmiljöinventering på en sträcka av 33 kilometer fördelad på 26 åtgärdssträckor längs Voxna älv. Inventeringen har utförts på uppdrag av Länsstyrelsen Gävleborg inför kommande biotoprestaureringsåtgärder. Totalt påträffades och registrerades 126 lämningar, samtliga betygsattes enligt ett tregradigt skala.

Länsmuseet har, i samarbete med Länsstyrelsen, tagit fram informationsskyltar till fornlämningar och kulturlämningar i Gävleborgs län. Skyltarna berör kulturmiljöer spridda över hela länet. De utgör så väl nytryck av äldre trasiga skyltar som nyproduktion då text nyskrivits och illustrationer tagits fram. Länsmuseet har drivit ett treårigt projekt, Skogsfinnar i Hassela. Projektet har avslutats med ett digitalt föredrag och framtagande av en mindre vandringsutställning.

Inför Vattenfalls planerade byte av ledningsstolpar och stag i Åsbo undersökte länsmuseet fyra gravar. I gravarna påträffades brända ben efter människor. I en av gravarna framkom ett stort antal metallfynd, bland annat ett redskapsspänne och ett reliefspänne i brons, agraftknappar och en liten silverten som var virad i två varv. Gravarna har daterats till folkvandringstid.

Inför Ljusdals kommuns planering av småhusbyggnation i Nore undersökte och daterade länsmuseet fyra kolningsgropar. Dateringen visar att kolningen i den äldsta gropan sker 435-602 e. Kr och i den grop med yngsta dateringen 895-1027 e. Kr. Vid undersökningen påträffades också två stenålderslokaler med fynd av slagen kvarts, brända ben och skärvsten.

I samband med planerade VA-ledningar till Microsofts serverhallar i Stackbo har länsmuseet utfört en arkeologisk förundersökning av en järnframställningsplats. I samband med förundersökningen påträffades tre blästerugnar, två kolningsgropar, samt ett 1,5 meter tjockt slagglager. Två kolprover tagna ur slagglaget har daterats till 253-540 e. Kr.

Inför nybyggnation av parkeringshus på Alderholmen har läns museet utfört en arkeologisk förundersökning av berörd yta. I samband med förundersökningen påträffades tre husgrunder efter magasinsbyggnader och/eller lagerlokaler, en strandskoning av timmer tillhörande en tidigare sträckning av Holmkanalen, delar av en stenlagd gata eller innergård och aktivitetsytor.

Läns museet har också utfört flertalet schaktningsövervakningar inom Gävle stad, bland annat vid Rådhuskajen där en husgrund påträffades, på Brynäs och Alderholmen har gamla stadslager och brandlager har påträffats.

Museets två byggnadsantikvarier har varit delaktiga genom antikvarisk medverkan i flera projekt under året. Till de större i Gästrikland kan nämnas de interiöra arbeten som pågår i två kyrkor - Hamrånge kyrka och Staffans kyrka. Det är inte ofta sådana här stora arbeten sker i kyrkor, så det har varit ett speciellt år. Arbetena i kyrkorna har pågått i flera år och båda projekten kommer att färdigställas under 2021.

Till mindre omfattande uppdrag som antikvarisk medverkande kan nämnas renovering av grindstolpar samt återställning av en gammal grind vid Axmar bruk. På Forsbacka herrgård renoverades rötskadade balkongstolpar under sommaren och i herrgårdens entréhall återställdes ytskikten, som bland annat rymmer marmoreringar, i början av året. I Forsbacka påbörjades även renovering av klockstapeln på ön Ålborg under året, liksom takförstärkning och renovering på Glödgen, en av byggnaderna inom Forsbacka bruksområde.

En kulturmiljöutredning avseende Tolvfors bruk hör till de mer omfattande under året. Beställare var Livsmiljö Gävle. I projektet jobbade en byggnadsantikvare i tillsammans med en arkeolog och en arkivarie.

Två antikvariska förundersökningar har utförts i Gävle, båda på uppdrag av olika enheter inom Gävle kommun; Hantverkarlängorna på söder och fd biograf Spegeln.

Under sensommaren har gravvårdar inventerats på Skogskyrkogården i Gävle. Inventeringen omfattar närmare 300 gravplatser och uppdraget kommer från Svenska kyrkan i Gävle. Inventeringen kan ses som etapp 2, där etapp 1 utgjordes av inventering av gravvårdar på Gamla kyrkogården i Gävle, 2019. Till 2020 års större uppdrag i länets norra del hörde inventeringarna av Delsbo och Norrbo kyrkogårdar som utfördes på uppdrag av Dellenbygdens pastorat. Inventeringarna omfattade sammanställning av historik, inventering av gravplatsernas övergripande strukturer och dokumentation av utvalda gravplatser med särskilt högt kulturhistoriskt värde. Jag deltog även i urvalet av kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar på Gamla kyrkogården i Gävle.

Ett annat stort projekt var arbetet med boken *Fiskarkapell i Medelpad och Ångermanland* som har utförts i samarbete med Maria Zetterström, Lars Nylander vid Hälsinglands museum och Bo Ulfhielm vid Sweco, på uppdrag av Härnösands stift. Projektet har pågått sedan 2017 och kommer att avslutas med bokutgivning under 2021.

Länsstyrelsen har under året lämnat bidrag till en rad olika renoveringsprojekt där vi har deltagit som antikvariskt medverkande. Exempel på detta är renoveringen på fäbodvallarna Torkelsbo i Ljusdals socken och Björsbovallen i Norrbo samt åtgärder på hälsingegårdarna Ersk-Mats i Hassela och Gammellåks i Karsjö i Järvsö socken. På kyrkosidan utfördes antikvarisk medverkan bland annat vid ommålning av Los kyrka och Kråkö kapell i Hudiksvalls skärgård, putsarbeten på Järvsö och Hassela kyrkor samt installation av värmepumpsanläggning i Fågelsjö kapell.

Rådgivning

Kommun	Berörda personer	Antal besök
Bollnäs	13	3
Gävle	56	9
Hudiksvall	46	4
Hofors	4	-
Ljusdal	57	8
Nordanstig	21	2
Ockelbo	6	1
Ovanåker	10	2
Sandviken	20	1
Söderhamn	12	-
Utanför länet	10	-

Tabell 1. Rådgivning till privatpersoner, myndigheter och skogsbolag.

Remisser

Kommun	Antal remisser
Bollnäs	6
Gävle	6
Hudiksvall	-
Hofors	1
Ljusdal	17
Nordanstig	2